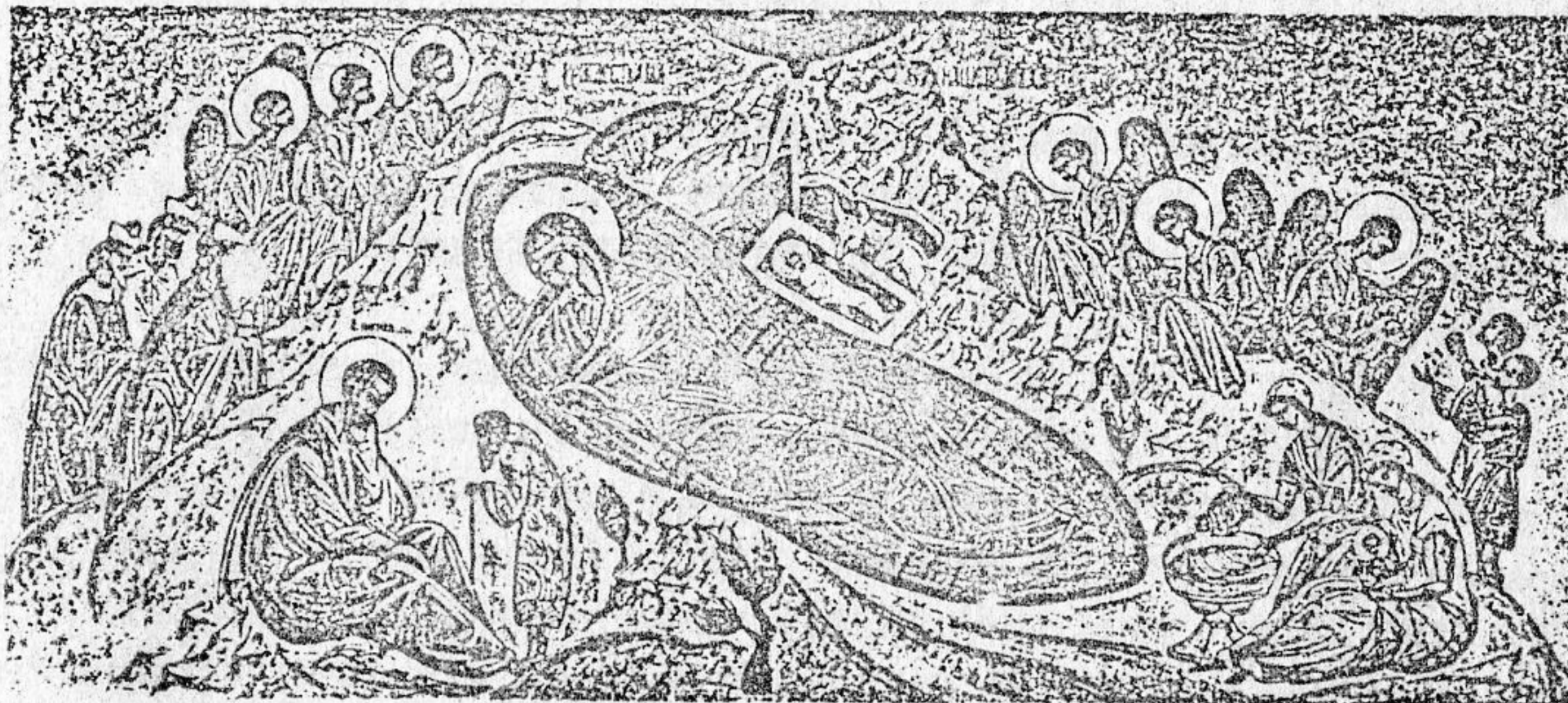

ВЕСЬНІК

Беларускага Каталіцкага Душпаствярства

№.1

Сьнежань 1986

“Дзіўную і слаўную бачу тайну: пячора - неба, Дзева - пасад
жерувімскі, ясьлі - жыльлё, у якім памясьціўся Незьмяшчальны
Хрыстос Бог, якога мы ў песьнях славім”.

(Цэркоўная Калядная песьня)

УСІМ БЕЛАРУСАМ І ІХНІМ СЕМ'ЯМ НА ЎСІМ СЬВЕЦЕ ЖАДАЕМ
ВЯСЁЛЫХ КАЛЯДАЎ І ШЧАСЬЛІВАГА НОВАГА ГОДУ

КАЛЯДНЫЯ ДУМКІ

Хто з тых, якія чыталі “Новую зямлю” Якуба Коласа не памятае ягонага апісаньня Калядаў, або лепш Куцьці і падрыхтоўкі да яе. З непараўнальным майстэрствам і замілаваньнем аўтар дае нам вобраз радаснага чаканьня, як у прыродзе – дзе лютуе зіма, бо гэта была яе часіна, “але ўжо хутка палавіна; а там цяплом табе павее”, – так і сярод людзей, асабліва сярод дзяцей, якім вельмі цікава ведаць “якія матчыны намеры наконт куцьці, наконт вячэры”. Наканец ідзе апісаньне самой ўрачыстай вячэры зь яе традыцыйнымі стравамі, пачынаючы ад квасу і канчаючы куцьцёю, якую “ўжо елі без ахвоты, абы падатак той аддаць, стары звычай ушанаваць”.

Пад уражэньнем чароўнай паззіі песьняра, чытач можа і не звярнуць, што аўтар бадай нічога на кажа пра сутнасьць сьвята: на ўрачыстасьці адсутнічае галоўны яе віноўнік. Мімаволі прыходзіць на думку здарэньне, якое мела месца амаль дзеве тысячы гадоў таму назад: "І нарадзіла Сына свайго першароднага, і палажыла Яго ў жолабе, бо не было ім месца ў зьездзе" (Лк. 2:7).

Бо Каляды – гэта якраз успамін гэтага здарэньня, і калі мы сьвяткуем яго да сёньняшняга дня, то толькі таму, што гэтым нованароджаным дзіцяткам быў ня хто іншы як сам спрадвечны Бог, Госпад наш Ісус Хрыстос.

Прыісьце ў сьвет Бога зьяўляецца пераломным пунктам у гісторыі чалавечтва. Прыняўшы на сябе людзкую натуру, Ён асьвяціў і ўзьнёс яе да боскай вышыні. Стаўшыся адным з нас, Ён даў нам магчымасьць быць удзельнікамі вечнага боскага жыцьця. Сьвяты Павал пасьля пра гэта скажа: "Калі настала поўня часу, Бог паслаў Сына свайго ... каб нам узяць усинаўленьне ... Дзеля гэтага ты ўжо ня раб, а сын: а калі сын, то і насьледнік Божы праз Хрыста" (Гал. 4:4-7).

Тварэц усяго прымае выгляд стварэньня. Усемагутны прыходзіць у выглядзе нованароджанага дзіцятка, якое ў сваёй бездапаможнасьці выцягвае рукі свае да людзей, быццам клічучы іх да сябе і шукаючы іхнай спягады. Якая вялікая розьніца між ім і тымі, у чых руках знаходзіцца адказнасьць за супакой на зямлі і лёс усяго чалавечтва. Для іх супакой – гэта галоўным чынам палітыка "раўнавагі сілаў", сэнс якой у галоўным заключаецца ў тым, што вялікія дзяржавы павінны быць настолькі сільнымі і мець такую магутную зброю, каб баюліся пачынаць варожыя дзеянні адна супроць другой. Сёньня, дзякуючы дасягненьням навукі, чалавек мае ў сваім распараджэньні нахліваю зброю ў форме ядзернай энэргіі. Безумоўна, тая самая ядзерная энэргія можа быць спатрэбная і для мірных, карысных мэтаў. Чарнобыльская трагедыя, аднак, паказала нам, якая нахлівая зьнішчальная сіла крыецца ў ёй, калі чалавек страціць над ёю кантроль. Трагедыя гэтая была вынікам людзкой памылкі. А што калі нехта захоча сьведама ўжыць ядзерную энэргію з мэтай зьнішчэньня? Спраўды мы жывем быццам на краю вульканы, які можа выбухнуць у кожную хвіліну. Безумоўна, кожны мір ёсьць лепшы за вайну. Але ці такога міру мы жадаем для сябе і нашых дзяцей?

У выніку вышэй сказанага Божая "палітыка слабасьці" выглядае сёньня больш чым калі прывабнай. Толькі яна ня лёгкая, бо вымагае вялікай маральнай сьмеласьці і сілы духа. На жаль, і можна менавіта таму, яна не мела яшчэ шанцаў быць поўнасьцю выпрабаванай. Калі Хрыстос прыйшоў на сьвет, людзі сустрэлі яго з абьякавасьцю – для Яго не знайшлося нават месца ў іхняй грамадзе, – а некаторыя нават з адкрытай варожасьцю, шукаючы загубіць Яго, бачачы ў безбаронным дзіцяці небясьпеку для свайго становішча.

А сёньня? Ці у нашым веку ўжо так лепш? У вялікай частцы сьвету, у тым ліку і ў Беларусі, Хрысту афіцыйна месца няма. "Тлумачальны слоўнік Беларускай мовы", які выйшаў надняў у Менску, дае такое паясьненьне да слова "Хрыстос": "Назва міфічнай асобы Ісуса, культ якога ляжыць у аснове хрысьціянскай рэлігіі". (ТСБМ, т. 5,2, стар. 218). А ў іншых краінах сьвету? Надаўна мне прыйшлося бачыць наступны жарт ў адной з ангельскіх газэтаў: двое стылягеў ідуць міма плакату з напісам "Варніце Хрыста Калядам". "Што за нахабства! – кажа адзін з іх з абурэньнем, – Нават на Каляды яны ня могуць абыйсьціся без рэлігіі". Жарт, у якім адчуваецца сумная праўда. Для многіх сёньня Каляды зьяўляюцца нагодна прывесці весела час. Месца для Хрыста ў іх няма. Вось мы зноў вярнуліся да Якуба Коласа і Куцьці ў Парэччы ...

Дык што ж нам застаецца сказаць? Пастараемся вярнуць Хрыста Калядам. Адчым сэрцы нашым нованароджанаму Божаю Дзіцятку, што працягвае да нас рукі свае, хочучы мець нас з сабою, не жадаючы нічога нашага, але нас саміх. Маючы ў сэрцах нашых Хрыста, зьбліжымся адзін да другога. І, аддаючы разам "Славу Богу на вышынях", будзем прасіць, каб запанавалі "мір на зямлі і добрая воля сярод людзей" (Лк. 2:13).

Каляды 1986

КАНЧАЮЧЫ СТАРЫ ГОД

Год 1986 пачаўся для нас балючай стратай: 2 студзеня ў Чыкага пасьля доўгай і цяжкай хваробы адышоў на вечны супакой Біскуп Уладзімер Тарасэвіч, Апостальскі Візытатар для Беларусаў. Уладыка Уладзімер быў мале вядомы паза Чыкага, дзе ад 1958 году аж да сьмерці ён ўзначальваў беларускую парафію Хрыста Спаса. Сваёй шчырай пажаннасьцю, лагоднасьцю і простым абыходжэньнем з усімі ён паланіў сэрцы тых, хто меў шчасьце ведаць яго. Дзеля гэтага ён меў шмат прыцяляў розных нацыянальнасьцяў і веравызнаньняў. Сьвяты Айцец ня мог знайсці лепшага наступніка на месце сьветлай памяці Уладыкі Часлава Сіловіча. 8 верасьня 1983 году Уладыка Уладзімер атрымаў біскупскія сьвячаньні і назначэньне на Апостальскага Візытатара. Ён меў вялікія пляны пастырскай дзейнасьці, але лютая хвароба палажыла ім усім канец. Крыху больш як два гады пасьля біскупскіх сьвячаньняў Госпад паклікаў Уладыку Уладзімера да сябе, каб яму даць ўзнагароду вернага і добрага слугі.

Такім чынам на працягу няцэлых пяці гадоў мы страцілі аж двух архіпастыраў. Бо сёлета мінула пяць гадоў ад сьмерці Уладыкі Часлава Сіловіча, які памёр 4 кастрычніка 1981. У Лёндане увайшло ў традыцыю маліцца за

сулекой ягонай душы ў першую надзелю кастрычніка ў царкве сьвятых Апосталаў Патра і Паўла, якую ён заклаў і любіў. Да яго, як мала да каго іншага, падыходзяць словы псалму: "Памяць праведніка жыць будзе вечна, благое весткі ён не збаіцца" (Пс. 111:6-7). Мы ўпэўненыя, што прыйдзе час, калі ягоную асобу і дзейнасьць належна ацэніць у гэсь беларускі народ.

Вяртаючыся да сёньняшняга дня, Беларускае каталіцкае царква знаходзіцца ў вельмі цяжкім паложаньні, без свайго архіпастыра і зь вельмі малым лікам сьвятароў, якія ня ў сілах забясьпечыць належнай пастырскай апекай расьцярушаных па ўсім сьвеце вернікаў. Тым не менш, каб забясьпечыць хоць мінімальную пастырскую дзейнасьць, 30 чэрвеня г.г. Сьвяты Айцец назначыў мяне Апостальскім Візытатарам для беларусаў. Сам факт назначеньня Апостальскага Візытатара вельмі пацяшальны, бо ён паказвае, што беларусы маюць сваё належнае месца ў Сьвятой Царкве. Сумна тое, што, беручы пад увагу лік нашых сьвятароў, Сьвяты Айцец ня меў цяжкага выбару. Дзеля гэтага я не маю ніякіх ілюзіяў адносна адпаведнасьці маёй асобы на такое адказнае становішча. Тым не менш я прыняў назначеньне ў духу паслушэнства, якое я абяцаў маім царкоўным зьверхнікам 28 гадоў таму назад, калі атрымаў ласку сьвятарства, і зразуменьня нашых патрэбаў. Прыняўшы назначеньне, буду старацца рабіць усё, што магу, спадзеючыся не на свае сілы, але на Бога, які ўмее паказаць сваю моц ў нашай слабасьці. І, безумоўна, на вашы малітвы.

У канцы 1982 году я пачаў выдаваць Весьнік, які меў служыць патрэбам вернікаў у Англіі і Францыі. Спыніў я яго годам пазьней на просьбу Уладыкі Уладзімера, бо ён насьціўся з намерам пачаць выдаваньне бюлетэна, які б быў органам Апостальскага Візытатара. На жаль хвароба перашкодзіла яму здзейсьніць гэты плян. Цяпер аднаўляю выдаваньне Весьніка: у нашых цяжкіх абставінах, калі няма магчымасьці асабістых кантактаў і пры адсутнасьці беларускай каталіцкай прэсы, хай хоць гэтае сыціплае выданьне будзе лучнікам між намі.

Наглядзячы на цяжкасьці, будзьма добрай думкі, бо ведаем, што "Бог ва ўсім садзейнічае тым, якія Яго любяць, для іхняга добра" (Рым. 8:28).

а. Аляксандар Надсон

На 1 старонцы: здымак іконы Нараджэньня Хрыстовага ў Беларускай царкве сьвятых Апосталаў Патра і Паўла ў Лёндане.

Apostolic Visitor for Byelorussians,
Marian House, Holden Avenue, London N12 8NY, England